

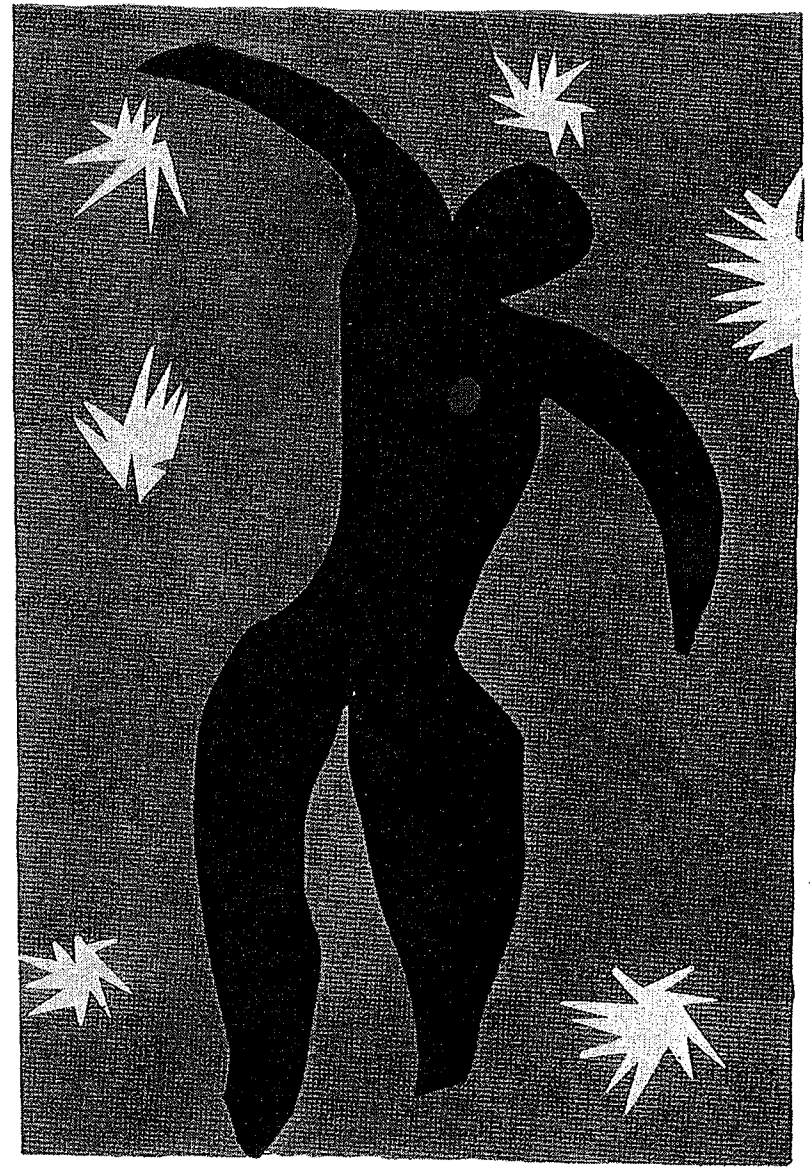
OLANDESE

TITOLO = ASCENSIONE

due meditazioni di Dan GIUSSANI

(traduce : Capitulo 6° di "Della LITURGIA VISSUTA" Jaco Boek 1874
↳ articolo "TUTTO È MIRACOLO",

LIBRETTO SOSTITUTIVO DI «LITTERAE COMMUNIONIS», (1996), m. 1

Hemelvaart

012-086-1

two meditations van Luigi Giussani

INHOUD

Twee meditaties van Luigi Giussani over Hemelvaart

Hemelvaart

uit: *Dalla Liturgia Vissuta: una testimonianza, capitolo sesto*,
p. 91-97. Jaca Book, Milaan, 1974.

Alles is een wonder

preek van don Giussani bij gelegenheid van de 50e verjaardag
van zijn priesterwijding, 27 mei 1995.

HEMELVAART

Met Hemelvaart nodigt de Kerk ons uit om na te denken over een paradox. Het gaat over een feest, hoewel de Kerk het feit gedenkt dat de mensen door Christus verlaten worden.

De leerlingen zijn bedroefd, maar Christus heeft hen gezegd: «Het is goed voor jullie dat Ik heenga; want als ik niet heenga, zal de Helper niet tot jullie komen» (Joh.16, 7): ons geloof kunnen we alleen maar leven doorheen de *afwezigheid* van Christus' machtsuitingen volgens onze wijze van wachten. Afwezigheid: afzien van de inzet, van het gevoel van superioriteit en grootheid, van het wonder in de letterlijke betekenis van het woord. Onze christelijke roeping *wordt* alleen maar authentiek in deze afwezigheid. Zolang Christus aanwezig was, was het handelen van het Christendom in de wereld het handelen van zijn persoon, en zelfs de roeping van de apostelen was een schaduw van zijn persoon.

Sinds Christus er niet meer is in zoverre hij persoonlijk en zichtbaar handelt, valt zijn handelen samen en identificeert zich zijn handelen met de motivaties en het handelen van onze persoon.

Het verschijnsel dat ons verenigt met God in de afwezigheid is het *gebed*, als hoogste act van vergetelheid van onszelf, d.w.z. vragen in de naam van Christus, d.w.z. vragen dat zijn Rijk kome.

«Jezus trad nader en sprak tot hen: "Mij is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Ga dus en maak alle volkeren tot mijn leerlingen en doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en leer hun te onderhouden alles wat Ik jullie beloofd heb. Zie, Ik ben met jullie alle dagen tot aan de voleinding van de wereld"» (Mt. 28, 18-20; Mc.16, 14-18).

«Hij sprak tot hen: "Dit zijn mijn woorden, die Ik tot jullie sprak toen ik nog bij jullie was: Alles wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes, in de profeten en psalmen moet vervuld worden". Toen maakte Hij hun geest toegankelijk voor het begrijpen van de Schriften. Hij zei hun: "Zó staat er geschreven: dat de Christus moest lijden en op de derde dag verrijzen

uit de doden en dat in zijn naam bekering tot vergiffenis van de zonden gepredikt moet worden onder alle volken, te beginnen met Jeruzalem. Jullie zijn getuigen hiervan. Daarom zend ik tot jullie wat door mijn Vader beloofd is; blijf dus in de stad totdat jullie uit de hoge met kracht zullen zijn toegerust» (Luc. 24, 44-49).

«Nu leidde Hij hen naar buiten tot bij Betanië, hief de handen omhoog en zegende hen. En terwijl Hij hen zegende, verwijderde Hij zich van hen en werd ten hemel opgenomen. Zij aanbaden Hem en keerden met grote blijdschap terug. Zij hielden zich voortdurend op in de tempel en verheerlijkten God» (Luc. 24, 50-53; Mc. 16, 19-20).

Wanneer begrepen de apostelen hun roeping? Ze waren al drie jaar bij Jezus en begrepen hem niet!

«Dit zeg ik jullie, terwijl ik nog bij jullie ben, maar de Helper, de Heilige Geest, die de Vader in mijn Naam zal zenden, Hij zal jullie alles leren en jullie alles in herinnering brengen wat ik jullie gezegd heb....Het is goed voor jullie dat ik heenga; want als ik niet heenga, zal de Helper niet tot jullie komen. Nu ik wel ga, zal ik Hem tot jullie zenden» (Joh. 14, 25-26; 16, 7).

Hemelvaart is dus het begin van Pinksteren. De opmerkelijke en trillende ziel begint de donder van Pinksteren in de Hemelvaart waar te nemen en reeds van verre te verwachten.

De apostelen begrepen wie zij waren, zij begrepen wat hun persoon was en daarom wat het doel was van het onomkeerbare feit van hun roeping op de dag van Pinksteren.

Hoe diep en vol zekerheid, vreugde en dankbaarheid is het feit dat je voelt hoe de eigen persoon weer opgebouwd wordt, hoe de eenheid in de wereld opgebouwd wordt in het eeuwige herstel van bepaalde waarheden, van bepaalde woorden, van bepaalde waarden!

Zoals de Schrift zegt: «Geen oog heeft gezien, geen oor heeft ze gehoord, geen mens kan het zich voorstellen, al wat God bereid heeft voor die Hem liefhebben» (1 Kor. 2, 9).

Maar aan ons heeft God het geopenbaard «door de Geest; want de Geest van God doorgrondt alles, zelfs de diepste geheimen van God. Ook onder ons mensen wordt iemands wezen

alleen gekend door zijn eigen geest. Zo kent alleen de Geest van God het wezen van God. Wij hebben echter niet de geest van de wereld ontvangen, maar de Geest die van God komt. Hij doet ons inzien al wat God ons in zijn genade gegeven heeft. En daarover spreken wij, niet met woorden ontleend aan menselijke wijsheid, maar onderricht door de Geest, geestelijke gaven uitlegend aan geestelijke mensen» (1 Kor. 2, 10-13).

«Zij die leven volgens het vlees, zinnen op wat het vlees wil. Die geleid worden door de Geest, zinnen op de dingen van de Geest. Het streven van het vlees loopt uit op de dood, het streven van de Geest op leven en vrede. Want het verlangen van het vlees staat vijandig tegenover God. Het onderwerpt zich niet aan Gods wet, het kan dit niet eens; en zij die volgens het vlees leven kunnen God niet behagen. Maar jullie bestaan wordt niet beheerst door het vlees, maar door de Geest, omdat de Geest van God in jullie woont. Zou iemand de Geest van Christus niet hebben, dan behoort hij Hem niet toe. Als Christus in jullie is, dan blijft jullie lichaam wel door de zonde aan de dood gewijd, maar jullie geest leeft, dankzij de gerechtigheid. En als de Geest van Hem die Jezus van de doden heeft opgewekt, in jullie woont, zal Hij die Christus Jezus van de doden heeft doen opstaan, ook jullie sterfelijk lichaam eenmaal levend maken door de kracht van zijn Geest, die in jullie verblijft» (de verdeeldheid die in ons is zal worden overwonnen door zijn Geest die in ons woont, volledig overwonnen aan het eind, maar ook nu al in het begin, als gebeurtenis).

«Broeders, wij zijn dus schuldenaars, maar niet van het vlees om naar het vlees te leven. Als jullie volgens het vlees leven, zullen jullie zeker sterven. Maar als jullie door de Geest de praktijken van de zelfzucht doodt, zullen jullie leven.

Allen die zich laten leiden door de Geest van God zijn kinderen van God. De Geest die jullie hebben ontvangen, is er niet een van slaafsheid, die jullie opnieuw vrees zal aanjagen. Jullie hebben een geest van kindschap ontvangen die ons doet uitroepen: Abba, Vader! De Geest zelf bevestigt het getuigenis van onze geest dat wij kinderen zijn van God» (Rom. 8, 5-16).

«EVENZO komt de Geest onze zwakheid te hulp. Want wij

weten niet eens hoe wij behoren te bidden, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij die de harten doorgrondt, weet waar de Geest op zint, want Hij pleit voor de heiligen naar Gods bedoeling» (Rom. 8, 26-27).

«Thans ga Ik naar Hem die Mij gezonden heeft, en toch vraagt niemand van jullie Mij: Waar gaat Gij heen?» (Joh. 16, 5). Het is de vraag die opkomt wanneer de dingen lijken te ontsnappen of al ontsnapt zijn, wanneer de gedachtenis geen gedachtenis meer is, wanneer de gedachtenis zwakker wordt. «Omdat Ik jullie dit gezegd heb, is jullie hart vol droefheid» (Joh. 16, 6). De droefheid redde de apostelen, want het is het teken dat in hun hart en in hun lichaam de band was met Christus, hoewel ze niks begrepen.

«Toch zeg Ik jullie de waarheid: het is goed voor jullie dat Ik heenga: want als Ik niet heenga, zal de Helper niet tot jullie komen. Nu Ik wel ga, zal Ik Hem tot jullie zenden» (Joh. 16, 7). Jullie zouden niet groeien en volwassen worden, jullie zouden niet de autonomie van jullie persoonlijkheid bereiken, die door de Geest gegarandeerd wordt, als jullie Hem bewust aannemen, verlangen en aanroepen.

«Nog veel heb Ik jullie te zeggen, maar jullie kunnen het nu niet verdragen» (Joh. 16, 12).

«Wanneer Hij echter komt, de Geest der waarheid, zal Hij jullie tot de volle waarheid brengen; Hij zal niet uit zichzelf spreken, maar spreken al wat Hij hoort en jullie de komende dingen aankondigen. Hij zal Mij verheerlijken, omdat Hij aan jullie zal verkondigen wat Hij van Mij ontvangen heeft. Ik zei dat Hij aan jullie zal verkondigen wat Hij van Mij ontvangen heeft, omdat al wat de Vader heeft het mijne is» (Joh. 16, 13-15).

Laten we mediteren over de Geest die met zijn schaduw de schoot van Maria bedekt, en haar laat ontvangen: het is de nieuwe grondslag van ons bestaan.

De Geest betekent de reële kracht die bij ons binnendringt en ons ontologisch verandert, die ons wezen verandert, waardoor we nieuwe schepselen worden, en die ons dus doet begrijpen en het wonder verwezenlijkt. Toen hij de schoot van de

Maagd overschaduwd had, begreep zij niet alles onmiddellijk. Zoveel is waar, dat het hele Evangelie vol staat met vragen van Maria, en ook voor haar Pinksteren zal komen; maar voor haar was er een begin, zoals het ook ons is overkomen, het begin van een begrijpen zonder te begrijpen. Ons gebed moet bestaan uit het aanroepen van de Geest zodat wat begonnen is tot rijpheid en volwassenheid wordt gebracht, want hij dringt aan bij onze deur of wij hem binnenlaten. Zo maakt hij voor ons alles tot een schreeuw tot de Vader en de macht van de Vader verandert ons werkelijk, en dit alles betekent een verandering van de menselijke categorieën (vgl. hoofdstuk 1 en 2 van de Eerste Brief aan de Korinthiërs).

In onze meditatie over Hemelvaart komt een andere gedachte op: Christus is opgestegen ten hemel: dit is het teken van eeuwigheid waarmee Hij tegen de mensen van toen en van de hele wereld heeft gesproken volgens hun mentale capaciteiten.

Wat betekent dit opstijgen van Christus ten hemel? Het betekent dat Christus, volgens de geschiedenis van de redding die vastgelegd werd door de Vader, binnen is getreden in zijn definitieve waarheid, of nog beter, in de verwerkelijking van zijn definitieve waarheid.

De definitieve waarheid van Christus is Heer zijn van alle dingen, in zoverre alle dingen in Hem bestaan.

Hoewel wij niet het «hoe» ervan zien, is Christus mijn consistentie (dat waaruit ik besta) en die van jou. Daarom betekent de hemelvaart van Christus dat ik gemaakt ben uit Christus, dat jij gemaakt bent uit Christus, dat de bloemen en de sterren gemaakt zijn uit Christus.

Niets werd buiten Hem geschapen en alle dingen bestaan in Hem: wat altijd waar was voor het Woord, is de manier waarop de mens-Christus de werkelijkheid bezit, na zijn dood en verrijzenis, en zijn Hemelvaart laat het definitieve karakter van dit bezit zien.

De hemel is niet een «aan gene zijde», maar het laatste niveau der dingen. Als we dus zeggen dat Christus ten hemel is opgestegen, dan staat dit gelijk met te zeggen dat Christus in de diepte der dingen is afgedaald.

Christus is neergedaald in de diepte van ons zijn en daardoor beheerst hij het en geeft het zijn consistentie. Het eerste gevolg is dus dat het mysterie van de Hemelvaart onder ons leeft in die mate waarin de bekering zich voltrekt en dus de transformatie of transfiguratie van onze manier van zijn.

Onze manier van zijn die omgevormd wordt laat het bezit zien dat Christus voortaan heeft van alle dingen.

De algehele omvorming zal plaatsvinden aan het einde van de wereld, wanneer Christus zal verschijnen zoals hij is: de heerser over alles. Maar in de mate waarin ik mijzelf en de dingen opvat en leef volgens Christus, in het geloof en in de liefde voor Christus, loop ik vooruit -ook al is het vol schaduw- op dit einde van de wereld.

Hemelvaart is het mysterie van de omvorming van onze handelingen en dus is het het mysterie van de dagelijksheid in zoverre de christelijkheid zich toont als een veranderde menselijke en aardse werkelijkheid en dus als het resultaat van een wonder.

«Maar aan ieder van ons afzonderlijk is de genade verleend naar de maat van Christus' gave... en daarom is Hij opgevaren naar den hoge, Hij heeft gevangenen meegevoerd» (vgl. Ef. 4, 7).

Door op te stijgen naar den hoge en zo de waarheid van de dingen die Hijzelf is te realiseren, sleept Christus achter zich een menigte gevangenen met zich mee, d.w.z. bevrijdt hij ook ons. Hemelvaart is het feest van de bevrijding, van de omvorming van het alledagelijkse.

De impuls van ons dagelijks leven is het mysterie van Christus die alle dingen in bezit heeft genomen en die klopt op onze deur, schud aan ons bed om ons wakker te maken uit de slaap en ons een nieuwe energie in handen geeft en een nieuwe sensibiliteit in het hart legt: als we dit erkennen, vormen wij ons leven om.

Onze blik op wat wij zijn en op wat rondom ons is en derhalve op onze handelingen wordt verlicht zodat wij merken dat alles bestaat in Christus. Met Hemelvaart is de mogelijkheid begonnen om mijn leven werkelijk te veranderen. Met Hemelvaart is werkelijk de mogelijkheid begonnen om het leven van de wereld

en het leven van de Kerk te veranderen.

Dit begin dat reeds in mij is toont zich en getuigt voor mijn ogen en de ogen van de wereld door mijn verandering heen. Zo toont de Hemelvaart van Christus zijn aanwezigheid van de nieuwe trilling die in ons begint binnen te kruipen: de omvorming van onze handelingen.

«Hij die is neergedaald, is dezelfde die ook is opgestegen hoog boven alle hemelen, om het heelal te vervullen» (Ef. 4, 10).

De waarheid van het heelal is Christus en wij zijn degenen voor wie het leven van alledag het instrument is met een roeping: de roeping het heelal opnieuw te vullen met Hem; Hij vult het heelal door middel van ons.

Hemelvaart is onze ware ethiek, onze ware morele verplichting, de beschrijving van de ware dynamiek van het leven. De ware dynamiek van het leven is Hemelvaart en deze is in ons het resultaat van de Verrijzenis van Christus: de omvorming, het ware gezicht van de dingen dat begint door te schemeren.

ALLES IS EEN WONDER

Hemelvaart is het feest van het menselijke. Met Jezus komt de fysieke, vleselijke mensheid binnen in de alomvattende heerschappij waarmee God alle dingen maakt. Christus gaat tot aan de wortel van alles. Het is het feest van het wonder: een gebeurtenis die ons door zijn kracht terug roept naar het mysterie van God.

Het begrijpen van het wonder, vol berouw, verbazing en geluk zijn omdat het wonder gebeurt is niet alleen een zaak van kinderen. De positie van kinderen is er een waarvoor alles goed en natuurlijk is. Hoe ouder iemand is, des te meer kent, verdiept, omhelst en kent hij met opmerkzaamheid heel de glorievolle of smartelijke realiteit. Pas als men oud is, begrijpt men dat alles een wonder is.

Dit verklaart heel het leven en de weg van ons leven en van de werkelijkheid als universum der dingen. Dat mijn en jouw persoon uit het niets op zijn gedoken, de sterren, de golven van de zee... bestaat er een groter wonder dan dit? De verwondering van kinderen is de weerspiegeling van wat de mens moet doen. Alles brengt God in herinnering God, alles is een wonder. En dat geldt ook voor mijn eigen bestaan, het feit dat ik er ben, en voor mijn vader en moeder van wie de Heer zich heeft bediend.

Mijn weg in het seminarie was een wonder, waarvan ik de stilte en het woord heb leren respecteren. Wonder is ook: de opvoeding waardoor ik me heb kunnen ontwikkelen, alle mensen die me ertoe hebben aangezet opmerkzamer te worden, meer in staat om te bidden, alles wat mijn leven tot leven heeft gemaakt. In mijn waarneming, in mijn ervaring, dit is het wonder. En des te meer moet dit woord gebruikt worden wanneer men Jezus zegt, wanneer de blik op Jezus valt, op al die mensen aan wie men is toevertrouwd door hen ieder afzonderlijk te absorberen en hen deel uit te laten maken van je persoonlijkheid. Dit is de ware moraal van het leven: al wie Christus kent -deze hoeksteen waarop men bouwen kan: niet zich iets wijs maken, maar bouwen- wordt gezuiverd: de volledige overgave van zichzelf. Wij vormen één lichaam.

Vragen wij de Geest om de genade één lichaam te zijn waarin de onderlinge vreemtheid wordt buitengesloten (dit heeft mij psychologisch gezien het meest getroffen: dat er niets vreemds meer is). Het begin van de geschiedenis van dit bewustzijn is Hemelvaart waarin de chef is neergedaald in de wortels van het zijn en ziet hoe de Vader de sterren scheidt, leven geeft aan ieder hart en voor allen een grote weg voorbereidt. Het meest in het oog springende aspect van het wonder is de barmhartigheid. Dit is het woord waarmee God zichzelf in laatste instantie definieert. Er bestaat geen groter wonder dan te bemerken en er zich rekenschap van te geven dat de natuur van het zijn barmhartigheid is. Deze heeft in de geschiedenis een gestalte en een naam: Jezus Christus aan wie wij trouw blijven door iedere ochtend opnieuw de weg weer aan te vangen.

Het wonder van de wonderen is Jezus, aan wie we trouw moeten zijn als een kind aan zijn moeder. Bedanken wij de Heer die ons zijn Zoon als kameraad op onze weg heeft gegeven.

Vragen wij Jezus dat niets van ons kan worden uitgesloten van het geluk waarvoor ons hart is gemaakt en waarvan alles wat ons omgeeft symbool is.